

## Memorie van Toelichting

Ontwerp van decreet houdende de uitvoering van het decreet tot vaststelling van de regels inzake de werking en de verdeling van het Vlaams Fonds ter stimulering van (groot)stedelijke- en plattelandsinvesteringen

### I. SITUERING

Het voorliggend ontwerp van decreet geeft uitvoering aan de passage van het **Vlaams Regeerakkoord 2014-2019** dat m.b.t. de oprichting van een nieuw investeringsfonds het volgende stelt:

*“We vereenvoudigen de financiële stromen van Vlaanderen naar de lokale besturen drastisch en houden twee fondsen over: het gemeentefonds voor de algemene financiering en een investeringsfonds. .... We bundelen de middelen van het federale grootstedenbeleid, de stadsvernieuwingprojecten en het Plattelandsfonds in een investeringsfonds ter ondersteuning van de lokale investeringen, met respect voor de huidige focus en verhoudingen. Ook hier vergroten we de beleidsautonomie van de gemeenten en beperken we de administratieve lasten voor de gemeenten tot het minimum (ex post controle). De grootste steden kunnen desgewenst een trekkingsrecht krijgen op Vlaamse investeringssubsidies, waarbij ze hun aandeel autonoom kunnen besteden en beheren (onderwijs, rioleringen...)”*

De beleidsnota **Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid 2014-2019** werkt deze bepaling verder uit en stelt:

*“De middelen voor stadsvernieuwing, het geregionaliseerde budget op basis van de 6e staatshervorming voor de contracten ‘duurzame stad’ en het Plattelandsfonds zal ik samen met mijn collega bevoegd landbouw bundelen in een Investeringsfonds voor gerichte stads- en plattelandontwikkeling. Dit zal vanaf het budgetjaar 2017 gebeuren op basis van een evaluatie van de diverse instrumenten en met betrokkenheid van de steden en plattelandsgemeenten met respect voor de huidige focus en verhoudingen.*

*Voor het Investeringsfonds zullen respect voor de huidige focus en verhoudingen, respect voor de lokale autonomie, trekkingsrechten voor de grootste steden, en het ondersteunen van stadsontwikkeling gelinkt aan Vlaamse en stedelijke sleuteluitdagingen voor de overige centrumsteden en de provinciale steden de uitgangspunten zijn.”*

## II. BUNDELING VAN VERSCHILLENDE FINANCIERINGSSTROMEN

Met de inrichting van het Vlaams fonds ter stimulering van (groot-) stedelijke en plattelandsinvesteringen (verder het fonds) worden drie financieringskanalen gebundeld die onderling sterk verschillend zijn inzake inhoudelijke focus en uitvoeringsmodaliteiten.

### Het voormalige federale grootstedenbeleid

Het voormalige federale grootstedenbeleid had betrekking op vijf Vlaamse steden (Antwerpen, Gent, Oostende, Mechelen en Sint-Niklaas) en kende een drieledige inhoudelijke focus:

1. De sociale cohesie van de probleemwijken bevorderen via initiatieven die hun identiteit, samenhang, interacties en toegankelijkheid versterken;
2. Bijdragen tot het verkleinen van de ecologische voetafdruk van de steden;
3. De uitstraling van en interactie tussen de steden bevorderen.

Aan de hand van een programmatorische methodiek, getiteld 'contracten Duurzame Stad', werd in overleg tussen de federale overheid en de steden vastgelegd hoe de middelen zouden worden ingezet. De middelen konden aangewend worden zowel voor personeel, werking als investeringen. Deze aanpak werd gebruikt tot en met 2014.

In 2015 werden ongeveer 75% van de middelen geregionaliseerd zodat er in de Vlaamse begroting 2015 een vastleggingskrediet was ingeschreven van 15.300.000 euro, dit is het overgehevelde budget i.h.k.v. de 6<sup>e</sup> staatshervorming. In 2015 werden deze bedragen via facultatieve subsidies uitgekeerd aan de vijf betrokken steden.

Onderstaande tabel schetst de situatie voor de begrotingsjaren 2014 en 2015:

	<b>Contracten Duurzame Stad 2014 (Federaal)</b>	<b>Facultatieve toelagen 2015</b>
Antwerpen	15.588.833	11.481.079
Gent	3.250.011	2.393.613
Oostende	390.400	287.527
Mechelen	745.137	548.789
Sint-Niklaas	799.722	588.991
<b>Totaal</b>	<b>20.774.103</b>	<b>15.300.000</b>

Opgemerkt moet worden dat de bestaande aanpak, zowel voor wat de federale contracten Duurzame Stad als de Vlaamse facultatieve subsidies betreft, enerzijds gepaard gaat met een behoorlijke administratieve last, zowel voor de betrokken steden als voor de federale en Vlaamse overheid, en dat anderzijds deze middelen niet noodzakelijk worden aangewend voor investeringsuitgaven.

## Stadsvernieuwing

De decretale basis voor de ondersteuning van stadsvernieuwingsprojecten is het decreet van 22 maart 2002 houdende de ondersteuning van stadsvernieuwingsprojecten.

De Vlaamse decreetgever maakt een onderscheid tussen twee subsidie-instrumenten: Enerzijds, de projectsubsidies ter ondersteuning van de realisatie van innovatieve en duurzame stadsvernieuwingsprojecten, waaraan in verhouding de meeste middelen worden besteed, en anderzijds de conceptsubsidies. Met deze laatste wordt een multidisciplinair team aangesteld, met als kerntaak de conceptuele ontwikkeling van een stadsvernieuwingsproject.

Subsidies van dit budget kunnen worden aangevraagd door de centrumsteden, de provinciale steden en de Vlaamse Gemeenschapscommissie. De Vlaamse minister bevoegd voor het stedenbeleid lanceert een oproep, de steden kunnen hierop antwoorden door een subsidieaanvraag in te dienen. Na de beoordeling door een multidisciplinaire jury, formuleert diezelfde jury een advies aan de Vlaamse Regering, die beslist over het toekennen van de subsidie.

## Het Plattelandsfonds

Het recente Plattelandsfonds (opgericht door het decreet van 7 juni 2013 tot vaststelling van de regels inzake de verdeling van het Vlaams Plattelandsfonds; en voor het eerst in werking vanaf het budgetjaar 2014) heeft als doel het ondersteunen van projecten met een plattelandsdoelstelling. 50 plattelandsgemeenten komen in aanmerking voor subsidies.

De plattelandsgemeenten die in aanmerking komen voor subsidie moeten projecten indienen die voldoen aan een reeks van breed geformuleerde doelstellingen. De Vlaamse Landmaatschappij voert hierop een marginale toetsing uit, waarna de subsidiëring wordt toegekend.

De gehanteerde methodiek is dus de projectfinanciering. De doelstellingen waaraan moet worden tegemoet gekomen, zijn veelvuldig en breed geformuleerd. De ex-ante toetsing door de Vlaamse Landmaatschappij is slechts marginaal. Dit zorgt ervoor dat een administratief proces in het leven is geroepen voor wat in de feiten eerder moet aanzien worden als een vorm van basisfinanciering.

### **III. EVALUATIE STADSVERNIEUWING**

Om een kwaliteitsvolle uitvoering te geven aan de hierboven aangehaalde passage van het Vlaamse Regeerakkoord werd een evaluatie opgezet van het instrument Stadsvernieuwing. In eerste instantie werden de betrokken steden bevroegd naar hun opinie over het instrument stadsvernieuwing (project – en conceptsubsiëring). In totaal hebben 20 van de 34 betrokken steden aan deze evaluatie geparticipeerd.

Aansluitend op de evaluatie door de steden, werden de resultaten hiervan besproken met een delegatie van de jury stadsvernieuwingsprojecten. Een geïntegreerd overzicht van de bevraging bij de steden en het gesprek met de jury kan als bijlage teruggevonden worden.

De belangrijkste conclusies met betrekking tot de integratie van de middelen stadsvernieuwing in het nieuw op te richten fonds waren:

1) het bestaande instrumentarium stadsvernieuwing te behouden, met een blijvend onderscheid tussen concept- en projectsubsidies;

2) voor de centrumsteden, voor de VGC en de provinciale steden de huidige werkwijze te behouden, namelijk een (jaarlijkse) oproep naar projecten te lanceren, een multidisciplinaire jury over de aanvraagdossiers te laten oordelen, de voortgang van de projecten met projectsubsidies te laten opvolgen door enerzijds de accountmanager Stadsprojecten en anderzijds de jury als kwaliteitskamer, de conceptbegeleidingen te laten opvolgen door de accountmanager Stadsprojecten en het regieteam;

3) voor de grootsteden Antwerpen en Gent trekkingsrechten te voorzien, zoals opgenomen in het Vlaamse Regeerakkoord, en hen het bestaande begeleidingstraject voor de projecten aan te bieden, maar niet op te leggen;

4) de huidige verplichting van private inbreng in de projecten met projectsubsidie te behouden, maar de stringente norm van de verplichte 30% PPS te verlaten en als een criterium bij de evaluatie te formuleren;

5) de mogelijkheid van thematische oproepen inzake stadsvernieuwing te voorzien, om op belangrijke stedelijke samenlevingsvraagstukken te kunnen inspelen.

#### **IV. INHOUD VAN HET ONTWERP VAN DECREET**

Het voorliggend ontwerp van decreet bundelt de geschetste subsidiestromen in één regelgevend kader dat volgende doelstellingen heeft:

- Het maximaal ondersteunen van het lokale investeringsvolume. De subsidies moeten integraal worden aangewend voor lokale investeringen en kunnen niet langer voor de financiering van werking, personeel of communicatie worden gebruikt;
- De administratieve last die gepaard gaat met de subsidiestromen zoveel mogelijk beperken, dit zowel voor de lokale besturen als voor de Vlaamse overheid;
- De top-down sturende rol van de Vlaamse overheid terugschroeven ten voordele van bijkomende lokale beleidsruimte om zo de lokale besturen in de mogelijkheid te stellen om in functie van lokale noden en uitdagingen zelf de strategische beleidskeuzes te kunnen maken.

Een belangrijke randvoorwaarde hierbij is het respecteren van de actuele begunstigden van de drie genoemde subsidiestromen en het behoud van hun financiële verhoudingen, zoals het Regeerakkoord bepaalt. Het referentiejaar hiervoor wordt gelegd op 2015, zijnde het jaar dat de regionalisering van de betrokken middelen van het federaal grootstedenbeleid (contracten “duurzame stad”) in voege is getreden. Vertrekkende van het principe van de financiële rechtszekerheid wenst de Vlaamse Regering de meerjarenplanning die de steden en gemeenten hebben opgemaakt voor de periode 2014-2019 niet te doorkruisen of te bezwaren. Op deze manier

wordt bijkomende financiële transparantie, juridische vereenvoudiging en lokale autonomie beoogd, zonder dat de betrokken lokale besturen met een financiële last geconfronteerd worden.

Vanuit de genoemde doelstellingen wordt voor het fonds een jaarlijkse dotatie op de Vlaamse begroting ingeschreven. Onder voorbehoud van goedkeuring in het decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2017 zal dit fonds 33.000.000 euro bevatten in het begrotingsjaar 2017. Het fonds omvat drie grote luiken, met name:

- Investeringsubsidies voor de steden Antwerpen, Gent, Oostende, Sint-Niklaas en Mechelen voor stadsvernieuwingsprojecten;
- Project- en conceptsubsidies voor de centrumsteden, de provinciale steden en de Vlaamse Gemeenschapscommissie, voor stadsvernieuwingsprojecten;
- Investeringsubsidies in plattelandsgemeenten.

#### Investeringsubsidies voor de steden uit het voormalig federaal grootstedenbeleid

Het voormalige federale grootstedenbeleid had betrekking op vijf Vlaamse steden (Antwerpen, Gent, Oostende, Mechelen en Sint-Niklaas). Deze historische verdeelsleutel wordt, zoals vooropgesteld in het Vlaams Regeerakkoord 2014-2019, behouden bij de bundeling van de drie financieringsstromen. Zowel inhoudelijk als procedureel wordt wel sterk ingezet op vereenvoudiging en vermindering van de administratieve last voor de betrokken steden.

Zoals hierboven kort toegelicht, werkte het federale grootstedenbeleid met een programmatorische methodiek genaamd de “contracten duurzame stad”. In overleg tussen de federale overheid en de steden werd vastgelegd hoe de middelen zouden worden aangewend. De middelen konden aangewend worden zowel voor personeel, werking als investeringen. Deze contracten namen de vorm aan van een gedetailleerde planning waarin op strategisch en operationeel niveau te ondernemen acties werden geformuleerd.

Met voorliggend ontwerp van decreet is het de intentie om de hierboven geschetste administratieve last sterk te reduceren en de beschikbare middelen toe te spitsen op het stimuleren van lokale investeringen. In de geest hiervan bepaalt het ontwerp van decreet dat de vijf betrokken steden jaarlijks een subsidie krijgen die dient aangewend te worden voor investeringen in stadsvernieuwingsprojecten. Inhoudelijk moeten deze projecten enkel voldoen aan een aantal criteria, die kunnen worden vastgesteld door de Vlaamse Regering. Dit betekent dat er geen procedure van oproep met jurering meer voorzien wordt voor deze kredieten.

Eveneens gevolg gevend aan de regeringsdoelstelling betreffende het minimaliseren van administratieve lasten, is het de intentie om de financiële en inhoudelijke controle ex post uit te voeren en de last die hiermee gepaard gaat zo beperkt als mogelijk te houden. Zo zal de aanwending van de investeringsubsidies voor de betrokken steden opgevolgd worden via de digitale beleidsrapporten in het kader van BBC (meerjarenplanning, budget en jaarrekening). Hier wordt nagegaan of de projecten kaderen binnen de doelstellingen die naar voor geschoven werden door de Vlaamse Regering. Beide bovenstaande elementen (geen jury en ex post-controle) dragen bij tot een substantiële reductie van de administratieve last.

Rekening houdend met de historische verdelingswijze van het federaal grootstedenbeleid wordt 46,36% van het fonds voorzien voor dit onderdeel van het fonds. Concreet wordt 34,79% van het fonds voorzien voor Antwerpen, 7,25% voor Gent, 1,79% voor Sint-Niklaas, 1,66% voor Mechelen en 0,87% voor Oostende.

#### Project- en conceptsubsidies centrumsteden, provinciale steden en de VGC

In dit onderdeel van het fonds wordt een blijvende inspanning gedaan voor **centrumsteden, de provinciale steden en de VGC**. Omdat de evaluatie duidelijk aantoonde dat de bestaande methodiek gewaardeerd wordt door deze steden, behouden we voor hen de huidige procedure voor de subsidiëring van stadsvernieuwingsprojecten.

Dit onderdeel integreert de huidige werking rond de project- en conceptsubsidies ter subsidiëring en ondersteuning van stadsvernieuwingsprojecten. Dit impliceert dat de adviesprocedure met een multidisciplinaire jury ook in de nieuwe constellatie voortgezet wordt. Rekening houdend met de historische verhoudingen wordt 29,37% van het fonds voorzien voor dit luik. Concreet vaardigt de Vlaamse minister bevoegd voor het stedenbeleid een oproep uit voor project- en conceptsubsidies voor stadsvernieuwingsprojecten. De betrokken steden kunnen hierop reageren. De ingediende adviesaanvragen worden vervolgens beoordeeld door een multidisciplinaire jury, die wordt samengesteld door de Vlaamse Regering. De jury formuleert een advies aan de Vlaamse Regering, die vervolgens beslist welke ingediende projecten een subsidie verwerven. De stadsvernieuwingsprojecten moeten kaderen binnen maatschappelijke doelstellingen die vooropgesteld worden door de Vlaamse Regering.

Verder is het hierbij de intentie om de decretale norm inzake de minimaal 30% private cofinanciering (zoals opgenomen in het decreet van 22 maart 2002 houdende de ondersteuning van stadsvernieuwingsprojecten) te hervormen tot een evaluatief criterium en dit te regelen via een uitvoeringsbesluit. De Beleidsnota Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid 2014-2019 stipt de belangrijkste redenen hiervoor aan:

*“De verplichte private inbreng van 30% private middelen is meestal een meerwaarde, maar soms verhoogt ze de complexiteit en is ze een vertragende factor. Daarom wil ik de huidige stadsvernieuwing samen met de steden en de jury evalueren en waar mogelijk heroriënteren. Hierbij wil ik de ondersteuningsmogelijkheden voor grote geïntegreerde stadsvernieuwingsprojecten behouden als de timing van projecten realistisch is en de subsidies een sterke hefboom betekenen voor het verder proces. Daarnaast wil ik oog hebben voor het ondersteunen van projecten die op korte termijn realiseerbaar zijn en een meerwaarde betekenen. Daarom wil ik ook meer opteren voor thematische stadsontwikkeling. [...] Van de inbreng van private middelen wil ik bij de thematische stadsontwikkeling meer een evaluerend criterium maken dan een verplichting.”*

Het loslaten van de decretale bepaling inzake private financiering vloeit dus voort uit:

- De beleidskeuze om naast de ondersteuning voor geïntegreerde stadsvernieuwingsprojecten ook ruimte te bieden voor het ondersteunen van thematische stadsvernieuwingsprojecten.

- De bevinding dat voor dergelijke (meer kleinschalige) thematische stadsvernieuwingsprojecten private cofinanciering veel minder een evidentie noch een noodzakelijke voorwaarde is.

Het weglaten van een generiek decretaal criterium zal dus de mogelijkheid bieden om te differentiëren inzake de “private cofinanciering” voor thematische stadsvernieuwing enerzijds en geïntegreerde stadsvernieuwing anderzijds. Dit neemt niet weg dat dit voor de geïntegreerde en multifunctionele stadsvernieuwingsprojecten een belangrijk element zal blijven.

#### Investeringsubsidies plattelandsgemeenten

Plattelandsgemeenten verdienen ook bijzondere aandacht. De beperkte fiscale draagkracht van deze gemeenten ondermijnt er niet zelden de lokale bestuurskracht. Deze vaststelling, gecombineerd met de negatieve effecten teweeggebracht door de economische crisis, zorgt er voor dat de lokale investeringen in deze plattelandsgemeenten onder druk staan. Ook voor hen leveren we een blijvende inspanning ter ondersteuning van het lokale investeringsvolume.

De subsidiëeringswijze voor de plattelandsgemeenten bouwt voort op de huidige werking van het Plattelandsfonds. De methodiek inzake het vaststellen van de doellijst, de prioriteringslijst en het bepalen van de hoogte van de subsidie blijft behouden. Op deze manier wordt de bestaande verdeling van de middelen ook in de toekomst gecontinueerd en blijft de huidige logica gerespecteerd, conform de krijtlijnen van het Vlaams Regeerakkoord 2014-2019.

Ook hier wordt ingezet op een administratieve lastenvermindering voor de betrokken gemeenten en voor de Vlaamse overheid. De subsidie zal exclusief moeten worden aangewend voor investeringen in materiële vaste activa. Naar analogie met de investeringsubsidies voor de steden uit het voormalig federaal grootstedenbeleid, kan de regering doelstellingen bepalen waarbinnen deze investeringen moeten kaderen.

Het lastenreducerende element ligt hier in het feit dat er niet langer ex ante projecten moeten worden ingediend bij de VLM, die vervolgens toetst of deze intekenen op de gedefinieerde ‘plattelandsdoelstellingen’. Er wordt overgeschakeld naar een ex post controle (via de digitale rapportering van de BBC) waar wordt nagegaan of de subsidie aangewend werd voor investeringen in materiële vaste activa. Rekening houdend met de historische verhoudingen wordt 24,27% van het fonds voorzien voor dit luik.

#### **V. DE STRATEGISCHE ADVIESRADEN**

Zes strategische adviesraden hebben hun advies met betrekking tot dit voorontwerp verstrekt:

- de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC);
- de Sociaal- Economische Raad van Vlaanderen (SERV);
- de Vlaamse Woonraad;
- de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening - Onroerend Erfgoed (SARO);
- de MINARAAD en de Strategische Adviesraad Landbouw – Visserij (SALV)

De VLOR bracht geen advies uit over het ontwerp, en gaf te kennen dat het bureau van oordeel was dat er te weinig raakvlakken waren met het onderwijs.

Diverse adviesraden beoordelen het ontwerp op het principiële niveau positief. Zo meent de Vlaamse Woonraad dat de focus op steden en stedelijke vernieuwing bijzonder waardevol is en onderschrijft ze het aanmoedigen van (materiële) investeringen. Tevens is de Vlaamse Woonraad van oordeel dat de mogelijkheid om thematische oproepen te lanceren kan inspelen op specifieke behoeften. De SERV vindt het vanuit de invalshoek administratieve vereenvoudiging positief dat deze drie subsidiestromen in één regelgevend kader worden geïntegreerd en ook de SARO vindt het positief dat het ontwerp van decreet zorgt voor de bundeling van drie bestaande financieringskanalen. Verder steunt SARO het voornemen van de Vlaamse Regering om de fiscale beleidsautonomie van de lokale besturen te vergroten, uitgaande van vertrouwen in het beleid dat lokale besturen voeren. De MINARAAD en de SALV vinden het positief dat de Vlaamse Regering werk maakt van een administratieve lastenverlaging. Tevens vinden zij steun voor stadsvernieuwingsprojecten belangrijk, omdat stadsvernieuwingsprojecten zorgen voor de heropleving van steden. Dankzij deze bijkomende financiering zijn steden volgens deze raden in staat om duurzame stadsprojecten uit te voeren.

Algemeen genomen zijn er drie zaken die terugkomen bij de diverse strategische adviesraden. Ten eerste het continueren van de huidige begunstigden en de bijbehorende financiële verhoudingen. Ten tweede het verminderen van sturende doelstellingen in het fonds en ten derde het zoeken naar verdere afstemming met andere relevante financieringsstromen vanuit Vlaanderen richting de lokale besturen.

Inzake het respecteren van de huidige financiële begunstigden meent de Vlaamse Woonraad dat (op korte termijn) een evaluatie van de werking van het fonds en de gehanteerde parameters aangewezen is. Voor de SERV is het primordiaal dat de financiële stimuli gericht worden op die steden en projecten met de grootste relevantie en die antwoord bieden op de grootste noden. In dit verband brengt de SERV drie specifieke aandachtspunten naar voor: de historische verdeelsleutel die gehanteerd werd in het voormalige federale grootstedenbeleid, blijft behouden en resulteert in een vaste procentuele opsplitsing van de budgettaire middelen over de centrumsteden Antwerpen, Gent, Sint-Niklaas, Mechelen en Oostende. Tevens kan op basis van recentere of andere sociaaleconomische indicatoren een alternatieve rangschikking van steden bekomen worden. Tenslotte stelt zich de ruimere vraag of ook andere steden zouden in aanmerking kunnen komen om, conform de voormalige doelstellingen van het grootstedenbeleid, een beroep te doen op deze middelen. Ook de SARO stelt vast dat doordat sterk vastgehouden werd aan het continueren van de huidige begunstigden en de huidige verhoudingen, diverse opportuniteiten voor verdere afstemming en vereenvoudiging niet worden benut.

Met betrekking tot het verminderen van sturende elementen en doelstellingen in het fonds formuleren een aantal raden eveneens opmerkingen. De SARO is van oordeel dat het voornemen van de Vlaamse Regering om de middelen van het grootstedenbeleid, de stadsvernieuwingsprojecten en het plattelandfonds te bundelen, een opportuniteit biedt om verbanden en interacties tussen 'stad en platteland' op een geïntegreerde en efficiënte manier te realiseren en te coördineren, maar dat het voorliggende ontwerp van decreet hiertoe geen aanzet geeft en blijft inzetten op duidelijk onderscheiden en afgesplitste systemen zonder uitdrukkelijke verbanden te faciliteren. De SARO stelt dat de doelstellingen van het Vlaams Investeringsfonds in het ontwerp van decreet zeer vaag omschreven zijn, waardoor ook het sturend effect van het fonds zeer beperkt is, en bovendien uitgaat van een totaal andere 'sturing' voor de drie gedeelten



van het fonds. De SARC vraagt in dit verband om bij de uitwerking van de inhoudelijke criteria van de investeringssubsidies, de link met (sociaal-) culturele, jeugd-, sport- en media-activiteiten en -infrastructuur in acht te nemen. Ook bij het toekennen van project- of conceptsubsidies is expertise in deze culturele sectoren volgens de SARC aangewezen.

De Vlaamse Woonraad dringt er op aan om in het ontwerp de doelstellingen van het fonds op te nemen en het ruimere kader met de visie en de verwachtingen ervan aan te geven. Deze Raad suggereert dat de focus zoals geformuleerd in het kader van het grootstedenbeleid richtinggevend is om een aantal (bestaande) problemen aan te pakken. Ook de SERV meent dat bij de vaststelling van de criteria waaraan deze stadsvernieuwingsprojecten moeten voldoen, rekening moet worden gehouden met sociaaleconomische doelstellingen, zoals in het federale grootstedenbeleid het geval was. De MINARAAD en de SALV vragen om een inhoudelijke sturing aan het investeringsfonds toe te voegen. Het begrip 'stadsvernieuwingsproject' wordt niet gedefinieerd en kan dus zeer ruim ingevuld worden. De beperkte inhoudelijke sturing voor de aanwending van de middelen die in het plattelandsfonds aanwezig was, werd niet behouden met de overgang naar het investeringsfonds. Daarnaast vragen de SALV en de MINARAAD aandacht voor een kernversterkend beleid, omdat dit, zowel voor stads- als dorpskernen, de druk op de open ruimte kan verlagen. In algemene termen pleiten diverse strategische adviesraden dus voor een gedetailleerder en meer sturend doelstellingskader.

Het derde thema dat door diverse raden aangeraakt wordt, betreft de verdere afstemming met (alle) andere financieringsstromen (o.a. op Vlaams en Europees niveau) voor (alle) relevante beleidsdomeinen en beleidsinstrumenten. In dit verband vernoemt de SARO het concept van 'Geïntegreerde Territoriale Investerings' (GTI's) van de Europese Commissie voor 2014-2020 en vraagt de uitbouw te onderzoeken van een Vlaams kader voor geïntegreerde territoriale Investerings (GTI). De SALV en de MINARAAD stellen vast dat met dit fonds deels tegemoet wordt gekomen aan het Regeerakkoord, maar dat er nog steeds een groot aantal financieringskanalen blijft bestaan. Zij herhalen hun advies dat ze verstrekten over het Plattelandsfonds van 2012: *"Gezien het beperkte sturende karakter zien de Raden het plattelandsfonds als een voorlopige oplossing in afwachting van de globale herziening van de algemene financiering van de lokale besturen."* De SERV vraagt dat de Vlaamse overheid op basis van (reeds bestaand en desgevallend nieuw) wetenschappelijk onderzoek nagaat hoe de relevante gemeentelijke financieringsstromen vanuit Vlaanderen kunnen worden geïntegreerd en gestroomlijnd met het oog op een herverdeling tussen de gemeenten op basis van objectievebare verschillen. De SARO gaat hierbij in op twee concrete instrumenten van het Vlaams ruimtelijk beleid. In de eerste plaats de ruimtelijke impulsprojecten en de ruimtelijke strategische projecten. Ook de SARC vraagt duidelijkheid over hoe het voorliggende decreet zich verhoudt tot het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen en andere relevante instrumenten.

Voorts worden nog een aantal specifieke opmerkingen gemaakt:

- Zo merkt de Vlaamse Woonraad op dat, om een flexibele en thematische aanpak te kunnen realiseren, wordt voorgesteld de huidige minimale norm van 30 % cofinanciering private middelen te verlaten. Het is de Raad niet geheel duidelijk hoe dit zal worden ingevuld en hervormd tot een 'evaluatief' criterium (uit te werken in een uitvoeringsbesluit).
- De Vlaamse Woonraad meent dat de formule van cofinanciering doorgaans een meerwaarde inhoudt voor de realisatie van (grotere) stadsvernieuwingsprojecten.

- De MINARAAD en SALV stellen dat de mogelijkheid tot terugvorderen van subsidies ontbreekt indien bij de ex-post evaluatie blijkt dat niet aan de eisen/criteria wordt voldaan.

## VI. REPLIEK OP DE ADVIEZEN VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRADEN

Hieronder wordt gerepliceerd op de hierboven samengevatte adviezen van de Strategische adviesraden. Vooreerst is het positief dat de verschillende adviesraden de vooropgestelde doelstellingen van transparantie en het versterken van de lokale autonomie ondersteunen.

Met betrekking tot het eerste thema waarrond de adviesraden opmerkingen formuleren, zijnde het respecteren van de bestaande financiële verhoudingen, is het Vlaams Regeerakkoord 2014-2019 duidelijk: *“We bundelen de middelen van het federale grootstedenbeleid, de stadsvernieuwingsprojecten en het Plattelandsfonds in een investeringsfonds ter ondersteuning van de lokale investeringen, met respect voor de huidige focus en verhoudingen.”*

Deze passus schetst de ambitie tot het nemen van een budgetneutrale maatregel voor alle betrokken steden en gemeenten. Het ontwerp beoogt de juridische integratie van drie subsidiestromen, waarvan er in het verleden twee bij decreet en één via een jaarlijkse facultatieve toelage werden geregeld. Hierbij wordt vertrokken van het principe van de financiële rechtszekerheid. De Vlaamse Regering wenst zo de meerjarenplanning die de steden en gemeenten hebben opgemaakt voor de periode 2014-2019 niet te doorkruisen of te bezwaren. Op deze manier werken we aan financiële transparantie en juridische vereenvoudiging zonder dat de betrokken lokale besturen met een zware financiële last geconfronteerd worden. Deze beleids optie kadert in de algemene beleidslijn van de Vlaamse Regering tot het bieden van een helder en stabiel financieel kader richting de Vlaamse lokale besturen.

Betreffende de vermindering van sturende elementen en bindende beleidsdoelstellingen in het ontwerpdecreet maken de diverse strategische adviesraden ook een aantal opmerkingen. Het ontwerpdecreet kadert echter in de algemene beleidslijn van het Vlaams Regeerakkoord 2014-2019 dat pleit voor meer lokale autonomie en meer lokale beleidsvrijheid. Op Vlaams niveau impliceert dit het terugschroeven van (te) gedetailleerde Vlaamse sectorale en organieke regelgeving. Het Regeerakkoord stipuleert dat: *“De Vlaamse overheid is een ‘kaderstellende’ overheid die de grote doelstellingen van het Vlaamse beleid bepaalt. De gemeenten krijgen het vertrouwen om deze doelstellingen binnen hun eigen lokale context te realiseren en bepalen welke middelen en mensen ze daarvoor inzetten.”*

Deze ambitie tot vermindering van lokale planlast en het versterken van de lokale autonomie vond eerder al zijn uiting in diverse decretale initiatieven. Zo werd ten eerste met het decreet van 15 juli 2011 houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd (het zogenaamde ‘planlastendecreet’) de klemtoon gelegd op planlastvermindering voor de lokale besturen en het verminderen van gedetailleerde Vlaamse regelgeving. Een volgende stap betrof het decreet van 3 juli 2015 tot wijziging van diverse decreten houdende de subsidiëring aan de lokale besturen en tot wijziging van het decreet van 5 juli 2002

tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds waarmee 7 sectorale subsidiestromen geïntegreerd werden in het Gemeentefonds.

Volledig in lijn met de hierboven geschetste beweging vergroten we nu met voorliggend ontwerpdecreet de beleidsautonomie van de gemeenten en beperken we de administratieve lasten voor de gemeenten tot het minimum (d.m.v. het maximaal inzetten ex post controle). Zo wordt de omstandige procedure die het oude federale grootstedenbeleid kenmerkte integraal vervangen door een eenvoudige rapporteringsmethodiek via de beleids- en beheerscyclus en dienen de projecten van de betrokken plattelandsgemeenten niet langer onderworpen te worden aan een ex-ante toetsing.

Bovenstaande procedurele en administratieve vereenvoudigingen nemen echter niet weg dat, waar opportuun, het fonds nog steeds een sturende ambitie en een hefboomfunctie zal hebben, zoals gevraagd door de strategische adviesraden. Zo wordt ten eerste het fonds integraal toegespitst op het ondersteunen van lokale investeringsprojecten en heeft het fonds de ambitie om een stimulans te bieden voor het opkrikken van het lokale investeringsvolume. De lokale besturen krijgen wel de vrijheid om, rekening houdend met hun lokale context en behoeften, zelf te oordelen voor welke soort investeringsprojecten men deze middelen zal aanwenden.

Ten tweede, wat betreft het luik “project- en conceptsubsidies voor de centrumsteden, de provinciale steden en de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor stadsvernieuwingsprojecten” stelt de beleidsnota Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid 2014-2019 het uitgangspunt vast: “*het ondersteunen van stadsontwikkeling gelinkt aan Vlaamse en stedelijke sleuteluitdagingen voor de overige centrumsteden en de provinciale steden*”. Het blijft dus de bedoeling van het stimuleren naar innovatieve stadsvernieuwingsprojecten met een duidelijke voorbeeld- en hefboomfunctie. Om dit instrument de nodige flexibiliteit mee te geven zodat adequaat kan ingespeeld worden op hedendaagse en toekomstige stedelijke maatschappelijke uitdagingen, zullen deze inhoudelijke beleidsdoelstellingen geconcretiseerd worden in een nog op te maken Besluit van de Vlaamse Regering.

De beleidsnota Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid 2014-2019 stelt ter zake dat het de intentie is om naast het bieden van ondersteuning voor de klassieke geïntegreerde stadsvernieuwingsprojecten ook ruimte te bieden voor het ondersteunen van kleinschaligere thematisch georiënteerde stadsprojecten. De doelstellingen waarbinnen stadsvernieuwingsprojecten van deze beide sporen zullen moeten kaderen, dienen dus nog te worden geconcretiseerd. De aangereikte aandachtspunten en suggesties in de adviezen van de verschillende adviesraden bieden hiervoor alvast een stevige inhoudelijke inspiratiebron.

De derde algemene bekommernis van de adviesraden betreft de verdere vereenvoudiging en afstemming met andere financieringsstromen en beleidsinstrumenten. Ten eerste is voorliggend ontwerpdecreet zo opgebouwd dat andere financiële stromen en/of subsidiekanalen in de toekomst geïntegreerd zouden kunnen worden in het fonds. Een nieuwe significante stap tot het bundelen van financiële middelen richting de lokale besturen wordt met dit ontwerpdecreet gezet, maar dit impliceert geenszins dat er in de toekomst geen financiële stromen aan zouden kunnen worden toegevoegd. Ten tweede zal bij de uitwerking van het doelstellingenkader voor de project- en conceptsubsidies (zie boven) rekening gehouden worden met de suggesties van de adviesraden

voor wat betreft de inhoudelijke verhouding tot andere lopende beleidsinitiatieven (bv. Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, Strategische projecten etc.)

Ten slotte wat betreft de specifieke opmerkingen:

- De omvorming van de decretale verplichting voor cofinanciering tot de een evaluatief criterium: de achterliggende ratio hiervan wordt hierboven reeds toegelicht, dit zal tevens geconcretiseerd worden in een Besluit van de Vlaams Regering;
- De mogelijkheid tot terugvordering van de subsidies: het ontwerpdecreet bepaalt dat de Vlaamse Regering de verdere modaliteiten kan regelen voor wat betreft de uitbetaling, opvolging en controle van de subsidies. Hiertoe behoort ook de mogelijkheid tot terugvorderen van de verstrekte financiële middelen.

## **VII. ADVIES RAAD VAN STATE**

De Raad van State, afdeling Wetgeving, gaf op 23 september 2016 zijn advies nr. 59.902/1/V over het voorontwerp van decreet. Dit advies bevat een opmerking inzake de vormvereisten, een aantal algemene opmerkingen en twee specifieke opmerkingen.

Inzake de vormvereisten stelt de Raad van State dat over het voorontwerp een advies moet worden gevraagd aan de strategische adviesraden SARO, SALV en aan de SERV, de MINARAAD, SARC, de Vlaamse Woonraad en de VLOR.

De Raad van State merkt op dat het ontwerp verschillende machtigingen aan de Vlaamse Regering verleent om verordenende bevoegdheid uit te oefenen. Tegen dergelijke delegaties van regelgevende bevoegdheid in aangelegenheden die door de Grondwet niet zijn voorbehouden aan de wetgever, bestaat volgens de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof geen bezwaar. Maar omdat de delegatiebevoegdheid uitgebreid is, adviseert de Raad van State om de ontworpen delegaties opnieuw te onderzoeken en om na te gaan of niet beter meer onderdelen van de met de delegaties beoogde regeling in de ontworpen bepalingen zelf kunnen worden verwerkt en of die delegaties dienovereenkomstig kunnen worden ingeperkt.

Daarnaast merkt de Raad van State op dat artikel 4, 1<sup>o</sup>, van het ontwerp een dubbele verschillende behandeling invoert. Volgens de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof is een verschil in behandeling slechts verenigbaar met de grondwettelijke beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie, wanneer dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld, rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betrokken maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie is geschonden wanneer er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel. Het staat bijgevolg aan de decreetgever om in het licht van het grondwettelijke gelijkheidsbeginsel de gekozen verdeelsleutel opnieuw te verantwoorden, daarbij onder meer rekening houdend met, enerzijds, de eventuele wijzigingen die zich op het terrein hebben voorgedaan in de situatie van de centrumsteden en, anderzijds, het gegeven dat om de centrumsteden in het kader van het "stadsvernieuwingsbeleid" anders te behandelen zal moeten worden aangetoond dat zij ten aanzien van die materie, die duidelijk verschilt van het zogenaamde "grootstedenbeleid", zich in

een objectief verschillende situatie bevinden. Op grond van dezelfde redenering zal ook opnieuw moeten kunnen worden verantwoord op grond waarvan bepaalde steden al dan niet als provinciale steden in de zin van artikel 2, 6°, worden beschouwd.

Daarnaast maakt de Raad van State twee specifieke opmerkingen:

- De Raad van State merkt op bij artikel 13 dat zowel uit de tekst van het ontwerp zelf als uit de verklaring van de gemachtigde blijkt dat voortaan “subsidies” worden verleend aan de doelgemeenten en geen “trekkingsrechten”. Het verdient bijgevolg aanbeveling de memorie van toelichting hieraan aan te passen;
- Bij artikel 15 beveelt de Raad van State aan te onderzoeken of het niet aangewezen is om de wet van 17 juli 2000 ‘tot bepaling van de voorwaarden waaronder de plaatselijke overheden een financiële bijstand kunnen genieten van de Staat in het kader van het stedelijk beleid’ en het koninklijk besluit van 12 augustus 2000 ‘tot vaststelling van de toepassingsmodaliteiten van de wet tot bepaling van de voorwaarden waaronder de plaatselijke overheden een financiële bijstand kunnen genieten van de staat in het kader van het stedelijk beleid’ op te heffen wat het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap betreft.

#### **VIII. REPLIEK OP DE RAAD VAN STATE**

Tegemoet komend aan de vormvereisten werd het advies van de strategische adviesraden SARO, SALV, SERV, de MINARAAD, SARC, de Vlaamse Woonraad en de VLOR gevraagd (zie hierboven).

Inzake de machtigingen aan de Vlaamse Regering verleent het ontwerp van decreet in artikel 6, 7, 8 en 13 een mogelijkheid tot delegatie. De Vlaamse Regering heeft de desbetreffende artikelen van het ontwerp van decreet niet aangepast. Zoals de Raad van State in punt 4.2. van zijn advies aangeeft, bestaat volgens de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof geen bezwaar tegen dergelijke delegaties van regelgevende bevoegdheid in aangelegenheden die door de Grondwet niet zijn voorbehouden aan de wetgever. Daarenboven betreft dit enerzijds financieel-technische modaliteiten (bv. m.b.t. uitbetaling en opvolging van de subsidies), anderzijds zal wat betreft de project- en conceptsubsidies stadsvernieuwing een doelstellingenkader opgemaakt worden (zie hoger voor de motivering).

Daarnaast wordt het ontwerp van decreet niet aangepast aan de opmerking van de Raad van State inzake het behouden van de huidige financiële verhoudingen. Het ontwerp van decreet heeft immers niet de bedoeling om iets te wijzigen aan de huidige verhoudingen, ook al worden drie subsidiestromen ondergebracht in één fonds. De ratio legis van het ontwerp van decreet is om een maximale vereenvoudiging te realiseren voor de steden en gemeenten en om de financiële stromen ten aanzien van lokale besturen te beperken, maar met respect voor de huidige focus en verhoudingen. Het ontwerp beoogt de juridische integratie van drie subsidiestromen, waarvan er in het verleden twee bij decreet en één via een jaarlijkse facultatieve toelage werden geregeld. Met dit ontwerpdecreet beoogt de Vlaamse Regering een budgetneutrale maatregel te treffen voor alle betrokken steden en gemeenten. Voor de steden die momenteel genieten van een facultatieve toelage in het kader van het Vlaamse Grootstedenbeleid, biedt dit ontwerp bijkomende rechtszekerheid. Het continueren van de bestaande financiële verhoudingen is voor de Vlaamse Regering een degelijke verantwoording en impliceert geenszins een verschil in behandeling.

M.b.t de specifieke opmerkingen van de Raad van State wordt de tekst bij de memorie van toelichting aangepast zoals gevraagd door de Raad van State, het begrip “trekkingsrechten” werd vervangen door “subsidies”.

Daarnaast werd, zoals aanbevolen door de Raad van State, onderzocht of het aangewezen is om de wet van 17 juli 2000 ‘tot bepaling van de voorwaarden waaronder de plaatselijke overheden een financiële bijstand kunnen genieten van de Staat in het kader van het stedelijk beleid’ en het koninklijk besluit van 12 augustus 2000 ‘tot vaststelling van de toepassingsmodaliteiten van de wet tot bepaling van de voorwaarden waaronder de plaatselijke overheden een financiële bijstand kunnen genieten van de staat in het kader van het stedelijk beleid’ op te heffen wat het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap betreft. Daar, zoals geregeld in de Bijzondere Wet van 6 januari 2014 tot hervorming van de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, het Federale Grootstedenbeleid nog tot 2019 encours zal uitbetalen voor de Vlaamse steden Antwerpen, Gent, Mechelen, Oostende en Sint-Niklaas, voor lopende projecten, opgestart in het kader van het Federale Grootstedenbeleid, is de opheffing van deze regelgeving momenteel nog niet aan de orde.

### **Artikelsgewijze bespreking**

Artikel 1.

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 2.

Dit artikel bevat de definities van de belangrijkste termen gebruikt in dit decreet:

1° centrumsteden: Aalst, Antwerpen, Brugge, Hasselt, Genk, Gent, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Oostende, Roeselare, Sint-Niklaas en Turnhout;

2° conceptsubsidie: de toekenning van financiële middelen voor de begeleiding van een stad bij de ontwikkeling van een stevige projectbasis en een innoverende projectvisie van een nieuw stadsvernieuwingsproject, of om de stad bijkomend te begeleiden bij een lopend stadsvernieuwingsproject, waaraan de Vlaamse Regering eerder een projectsubsidie heeft toegekend, om de initiële kwaliteiten van het project te garanderen;

3° fonds: het fonds, vermeld in artikel 3, namelijk het Vlaams fonds voor de stimulering van (groot)stedelijke en plattelandsinvesteringen, opgericht met als doel het ondersteunen van investeringen van steden en plattelandsgemeenten;

4° lokale beleidscyclus: beleidscyclus van zes jaar die gekoppeld is aan de lokale bestuursperiode en die begint in het tweede jaar dat volgt op de lokale verkiezingen en eindigt op het einde van het jaar na de daaropvolgende verkiezingen;

5° projectsubsidie: de toekenning van financiële middelen voor de effectieve en concrete realisatie van een stadsvernieuwingsproject;

6° provinciale steden: Aarschot, Deinze, Dendermonde, Diest, Eeklo, Geel, Halle, Herentals, Ieper, Knokke-Heist, Lier, Lokeren, Mol, Oudenaarde, Ronse, Sint-Truiden, Tielt, Tienen, Tongeren, Vilvoorde en Waregem.

Artikel 3.

Dit artikel omschrijft ten eerste de doelstelling van het decreet, met name het ondersteunen van investeringen in de centrumsteden, de provinciale steden, de Vlaamse Gemeenschapscommissie en een selectie plattelandsgemeenten. Ten tweede omschrijft dit artikel dat er jaarlijks op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap een vastleggingskrediet ingeschreven zal worden.

Artikel 4.

Dit artikel bepaalt de verdeelsleutel van het fonds. Deze is gebaseerd op de historische verhoudingen van de drie vroegere subsidiekanalen die gebundeld worden in dit fonds.

Artikel 5.

Dit artikel beschrijft het afrondingsmechanisme dat toegepast wordt op de bedragen in dit decreet. De bedragen worden naar beneden afgerond op de euro.

Artikel 6.

Het eerste lid bepaalt hoe de subsidie bestemd voor de betrokken centrumsteden door hen dient te worden aangewend. De steden moeten deze subsidie aanwenden voor investeringen in stadsvernieuwingsprojecten. Hiermee werd geopteerd om het fonds een focus en een hefboomwerking mee te geven.

Het tweede lid bepaalt dat de Vlaamse Regering nadere bepalingen kan opleggen aangaande de doelstellingen waarin het stadsvernieuwingsproject moet kaderen. Concreet kan de Vlaamse Regering bepalen dat het stadsvernieuwingsproject moet tegemoet komen aan bepaalde criteria om zo een bijdrage te kunnen leveren inzake een aantal stedelijke en maatschappelijke uitdagingen. Hiervoor zal de Vlaamse Regering kwaliteitscriteria opstellen.

Het derde lid stipuleert dat de Vlaamse Regering de modaliteiten voor de uitbetaling van en de rapportering over de subsidies bepaalt.

Artikel 7.

Het eerste lid bepaalt hoe de subsidie bestemd voor de centrumsteden, de provinciale steden en de Vlaamse Gemeenschapscommissie door hen dient te worden aangewend. Ze moeten deze

subsidie aanwenden voor investeringen in stadsvernieuwingsprojecten. Hiermee werd geopteerd om het fonds een focus en een hefboomwerking mee te geven.

Het tweede lid bepaalt dat de Vlaamse Regering nadere bepalingen kan opleggen aangaande de doelstellingen waarin de stadsvernieuwingsprojecten moet kaderen. Meer bepaald kan de Vlaamse Regering bepalen dat het stadsvernieuwingsproject een bijdrage moet leveren inzake een aantal stedelijke en maatschappelijke uitdagingen en zodoende zal tegemoet komen aan bepaalde doelstellingen.

Het derde lid bepaalt dat er voor deze steden en de Vlaamse Gemeenschapscommissie een onderscheid gemaakt wordt tussen projectsubsidies en conceptsubsidies. De Vlaamse Regering kan de maximumbedragen voor deze respectievelijke subsidies bepalen.

#### Artikel 8.

Dit artikel beschrijft de procedure voor de toekenning van een project- of conceptsubsidie aan de centrumsteden, de provinciale steden en de Vlaamse Gemeenschapscommissie. De Vlaamse Regering beslist over de toekenning van een projectsubsidie of een conceptsubsidie aan deze steden of de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Dit gebeurt na een oproep die gelanceerd wordt door de Vlaamse minister bevoegd voor Stedenbeleid. De steden kunnen hierop antwoorden door een subsidieaanvraag in te dienen. Na de beoordeling door een multidisciplinaire jury, formuleert diezelfde jury een advies aan de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering beslist over het toekennen van de subsidie.

De Vlaamse Regering bepaalt tevens de beoordelingscriteria voor de ingediende subsidieaanvragen. Ze bepaalt dus een afwegingskader waarbinnen de subsidieaanvragen beoordeeld worden.

Ze stelt ook de multidisciplinaire jury samen en legt de procedure voor de toekenning en de uitbetaling van de subsidies vast. Deze jury treedt tevens op als kwaliteitskamer tijdens de uitvoering van een stadsvernieuwingsproject, gesubsidieerd met een projectsubsidie, om als kwaliteitsbewaker te garanderen dat de kwaliteit die initieel in het project aanwezig was, gevrijwaard blijft bij de uitvoering ervan.

Voor de begeleiding van een conceptstudie gefinancierd met een conceptsubsidie wordt door de Vlaamse Regering een regieteam aangesteld, dat verantwoordelijk is voor de proces- en kwaliteitsbewaking van de conceptstudie.

#### Artikel 9.

Het artikel bakent af welke plattelandsgemeenten in aanmerking komen voor een subsidie. Het artikel stipuleert hoe de bepaling van de doelgemeenten, met andere woorden de beoogde doelgroep, gebeurt en welke criteria en formules worden gebruikt om een rangschikking van de Vlaamse gemeenten op te maken. Een groep van 50 doelgemeenten wordt geselecteerd aan de hand van de scores die ze behalen op de criteria: aantal inwoners per vierkante kilometer van een gemeente en het percentage bebouwde oppervlakte van die gemeente.



#### Artikel 10.

Dit artikel bepaalt wat de geldigheidsduur is van de lijst van gerangschikte gemeenten, met name zes jaar overeenkomstig de duur van de lokale beleidscyclus. Indien de Vlaamse Regering de lijst niet aanpast, dan geldt de laatst vastgestelde lijst.

#### Artikel 11.

Voor de verdeling van de middelen uit het Plattelandsfonds wordt een prioriteringslijst opgemaakt.

De gemeenten die gerangschikt worden in de lijst van trekkingsgerechtigden, behoren tot de afgebakende groep van doelgemeenten zoals vermeld in artikel.

Het artikel bepaalt de criteria en de formules om een rangschikking van trekkingsgerechtigden op te maken. De verdelingscriteria zijn gebaseerd op fiscale draagkracht: de opbrengst van 1% aanvullende personenbelasting en de opbrengst van 100 opcentiemen op de onroerende voorheffing voor de betrokken gemeente gedeeld door het aantal inwoners. Deze fiscale criteria laten toe om een rangschikking op te maken van gemeenten die kampen met een duidelijke fiscale problematiek. De subsidies worden toegekend in functie van een bedrag per kilometer verhard wegennet in de gemeente. Fiscaal arme gemeenten krijgen een bonus toegekend.

De middelen uit het Plattelandsfonds worden toegekend aan de hoogst gerangschikte gemeenten op de prioriteringslijst.

#### Artikel 12.

De prioriteringslijst blijft gelden gedurende de lokale beleidscyclus van zes jaar. Indien de Vlaamse Regering geen nieuwe prioriteringslijst vaststelt bij de aanvang van een nieuwe lokale beleidscyclus, dan geldt de laatst vastgestelde lijst.

#### Artikel 13.

Dit artikel bepaalt de wijze waarop het trekkingsrecht jaarlijks wordt berekend. Het maximale trekkingsrecht bedraagt jaarlijks 250.000 euro per gemeente.

#### Artikel 14.

Het artikel bepaalt dat de subsidies door de plattelandsgemeenten integraal moeten worden besteed aan investeringen in materiële vaste activa.

Het komt de Vlaamse Regering toe stelt de regels voor de toekenning en de rapportering over de aanwending van de subsidies verder te concretiseren.

#### Artikel 15.

Dit artikel heft zowel het decreet van 22 maart 2002 houdende de ondersteuning van stadsvernieuwingsprojecten als het decreet van 7 juni 2013 tot vaststelling van de regels inzake de verdeling van het Vlaams Plattelandsfonds op.

#### Artikel 16.

Dit artikel regelt dat de subsidies die toegekend werden tot en met het begrotingsjaar 2016 op basis van het decreet van 22 maart 2002 houdende de ondersteuning van stadsvernieuwingsprojecten en van het decreet van 7 juni 2013 tot vaststelling van de regels inzake de verdeling van het Vlaams Plattelandsfonds worden behandeld volgens de decretale bepalingen die op dat tijdstip van kracht waren.

#### Artikel 17.

Dit artikel voorziet, bij wijze van overgangsbepaling, dat in afwijking van artikel 9 en artikel 11 de doellijst en de prioriteringslijst vastgesteld door de Vlaamse Regering in uitvoering van het decreet van 7 juni 2013 tot vaststelling van de regels inzake de verdeling van het Vlaams Plattelandsfonds, geldig en kunnen ze slechts voor het eerst herzien worden met ingang van 1 januari 2024, met inwerkingtreding vanaf het begin van de lokale beleidscyclus die daarop volgt.

Daarnaast voorziet dit artikel in een waarborgmechanisme voor gemeenten die opteren voor vrijwillige samenvoeging, in toepassing van het decreet Vrijwillige Samenvoeging van Gemeenten van 24 juni 2016.

#### Artikel 18.

Dit artikel stelt de datum van inwerkingtreding van dit decreet vast op 1 januari 2017.